

„...aki az Úr lábánál áll, és hallgatja a szavait”

FÖLDVÁRI KATALIN
MTA-SZAGKHF LENDÜLET
GÖRÖGKATOLIKUS ÖRÖKSÉG
KUTATÓCSOPORT

In memoriam **Rakaczky Bazil OSBM**

(1931–2019)

Rakaczky Bazil Nagy Szent Bazil rendi szerzetes atya április 9-én visszaadta lelkét Teremtőjének, majd április 25-én örök nyugalomra helyezték elhunyt szerzetes testvérei mellett a máriapócsi temetőben. Az idős szerzetes atya emlékét felidézve álljon itt néhány gondolat arról, hogyan gondolnak rá szerzetes és pap testvérei, és hogyan vallott ő maga saját életéről.

Rakaczky Máté (szerzetesi nevén Bazil atya) 1931-ben született a Borsod megyei Múcsonyban. Elemi és polgári iskolai tanulmányai után 1946-ban beiratkozott a hajdúdorogi Tanító- és Kántorképző Főiskolára, két évvel később pedig meghívást kapott a Nagy Szent Bazil Rendbe, melyről ő maga így mesélt:

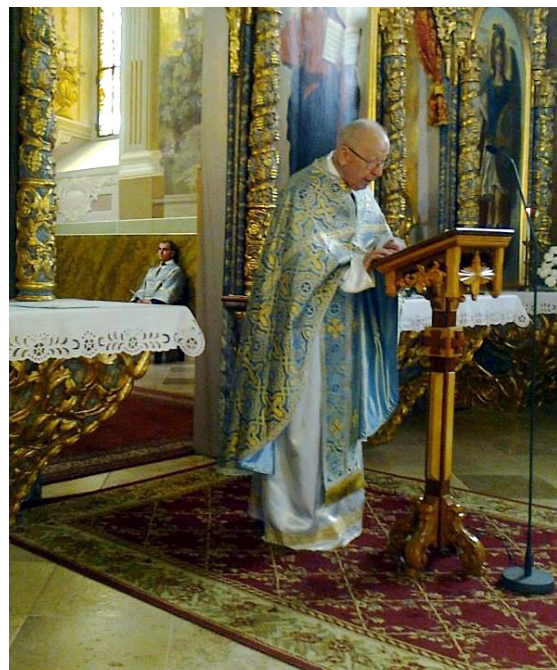
„Kántor voltam Hajdúdorogon, és 2 év után éreztem, hogy Isten a szerzetesi életre hív, és eljöttem ide noviciátusra. Én is mentem a

többiekkel gyalog Pócsra a búcsúra, mikor megérkeztünk a kegytemplom ajtajához, ott összeestem, de az is talán már a Szűzanya munkája volt. És akkor én ide noviciátusra bejelentkeztem, és utána itt a kommunisták átvették a kolostort. Az előjárók elmentek a volt püspök úrhoz, aki szintén bazilita volt, Dudás püspök úr, ő nemcsak engem, hanem 2-3 másik bazilita növendéket is befogadott a szemináriumba, hogy folytassuk a hivatásunkat papokként, és egy év után nyáron egy ilyen kis picike papírka jött tőle, hogy mivel szerzetes növendék voltam, a kormány nem engedi meg, hogy továbbtanuljak a szemináriumban.”

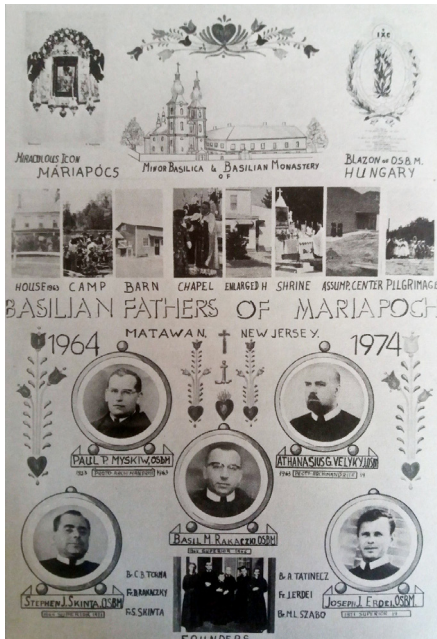
Bazil atyát ezt követően katonai szolgálatra sorozták be, és amikor Budapesten szolgált, beiratkozott a hittudományi főiskolára, abban a reményben, hogy titokban tovább folytathatja teológiai tanulmányait. A titkosrendőrség sajnos rövid időn belül értesült erről, azt pedig összegegyeztetetlennek tartották, hogy a „néphadsereg tiszthelyettese együttműködjön a klerikális reakcióval”. Az 1956-os forradalom idején egy katonabarátja segítségével sikerült Erdei József atyával együtt Ausztriába, majd onnan Rómába szöknie. Ott a pápai Gergely Egyetemen és a Keleti Intézetben fejezte be teológiai tanulmányait, az 1960-ban történt papszentelését követő évben pedig licenciátust szerzett. Ezt követően először Kanadában, majd az Egyesült Államokban szolgált mint pástor és mint szerzetes, tizenkét közösségben szolgált a passai püspököt, majd 1973-tól 1991-ig parókusi feladatokat látott el Perth Amboy-ban. Bazil atyát 1964-ben az amerikai New Jersey-be helyezték, ahol

Matawan területén Skinta István atya által korábban megvásárolt farmon bazilita testvéreivel megalapította a „Máriapócsi Bazilita Atyák” kolostorát és búcsújáró helyét, amely a keleti part magyar és amerikai híveinek, görögkatolikus papságának lelki és kulturális központjává vált.

A kommunizmus bukása után hazautazott Magyarországra, hogy segítsen és tanítson. 1993-ban próbálta újraszervezni a közösséget Hajdúdorogon, s ekkor elhozta magyarra fordítva a bazilita harmadrend szabályzatát, melynek nyomán még ebben az évben megalakult a városban az első harmadrendi csoport, melyet a későbbiekben újabbak követtek más településeken.

Bazil atya 2010-ben tért haza végleg, azért, hogy Ábel atya – az akkori tartományfőnök – kérésére hivatásgondozás céljából magiszteri feladatokat lásson el.

Az idős szerzetes életére és a sok megpróbáltatásra 2010-ben „Isten szeretetének üdvösségtörténeteként” tekintett vissza: „Ez az anamnézis feltárja előttünk Isten végtelen szeretetét irántunk, amely erősebb, mint a halál; átöleli egész életünket; isteni arca átragyogja éniünk mélységeit; meghallatja velünk mennyei Atyánk szavát: 'szeretett fiam vagy, akiben kedvem telik.' A végtelen isteni szeretet megnyilvánult életünk számtalan eseményében, körülményében, váratlan eseményekben, személyekben, de talán akkor még nem ismertük fel az isteni jelenlétet és szeretetet életünkben és a világban. Az ilyen fényben látom a múltamat.”

Erdei József atya szerzetes testvérének mély hitét emelte ki visszaemlékezésében: „Ha a Bibliáról beszélünk, Mária és Márta történetéről, akkor azt mondhatjuk, hogy Bazil atya a Mária-szeretetet választotta, aki az Úr lábánál állt, és hallgatta az ő szavait. Márta pedig szorgoskodott, dolgozott és panaszkodott, hogy 'hát mért nem segít nekem?' Mária a legjobbat választotta, ami az Úrnak a szava, amely nem vétetik el tőle.

Bazil atya számára a vallás és a hit egyfajta belső feszültség volt, amit szeretett volna átadni másoknak. Ha gyóntak nála, az egy fél délutánig tartott, nem egy gyóntatás volt, hanem egy konferencia, mindegyiknek. Amerikában ezt mondták róla, amikor elkérte az ukrán nővéreket, ott is volt, és szerették a nővérek: 'Hát tudják, Bazil atya nagyon furcsa ember, a Jőistentől kaptunk egy életet, hogy legyünk szentté, Bazil atya azt akarja, hogy egy nap alatt legyünk szentté.' Mikor aztán szükség volt rá, Dudick püspök úrnak szüksége volt Bazil atyára, a nővérek szerették, de nagyon kemény volt hozzájuk, mivel azt akarta, hogy minél hamarabb hozzák ki magukból a legjobbat. Én úgy magyarázom ezt a belső, nem feszültséget, hanem inkább törekvést, hogy mindenki mindig jó legyen, hogy mindenki a legjobbat tegye, ő azt át akarta ültetni a másik lelkébe, a szívébe, hogy 'tegye meg ezt, ez a legjobb'. Azonban nem mindenki gondolkodott úgy, ahogy ő, és azért voltak hosszúak a gyóntatásai, mert szentekké akart tenni bennünket.”

Bazil atya nagyon szeretett beszélgetni a hívekkel, amelyre minden alkalmat megragadott: „Mindig eljött a bingóra, és hát ugye, mikor nem volt elég munkás, akkor ő is beállt a sorba, és hát adtuk a jegyeket, de Bazil atya szeretett beszélni, prédikálni akart a népnek. Szeretett volna beszélgetni velük arról, hogy

milyen a vallásuk.” Ezeket a beszélgetéseket azonban sohasem a viccek és anekdoták jellemelték, hanem a komoly, teológiai témák. Rakaczky atya gyakran beszélt híveinek Isten irántuk érzett szeretetéről és arról, hogy magunknak is Krisztus élő ikonjává kell válnunk: „Azt a Krisztust, akit szeretünk az Eucharisziában, ugyanazt a Krisztust kell fölismerni és szeretni a férjben, feleségben, a gyermekekben, a munkatársakban, minden emberben. Ez az élet liturgiája.”

„Szent tanítóként és szent hitvallóként emlékeznek rá azok, akik ismerték őt” – emelte ki Kurt Burnette passai püspök a bazilita szerzetesre emlékezve.

Bazil atya úgy élte le 89 évét, hogy mindig minden helyzetben Teremtőjére bízta életét. Ezzel a lelkülettel fordult előjárói, szerzetes társai és hívei felé, s erre buzdított mindenkit nemcsak életében, hanem halálakor is, ahogy Szocska Ábel nyiregyházi megyéspüspök temetési beszédében megfogalmazta:

„Mindannyiunhoz, akik hozzá fordultunk, vagy ő szólított meg minket – mert sokszor látta, hogy bánatosak vagyunk, és megszólított –, mindig volt egy vigasztaló, megnyugtató szava, mindig kedves volt, és mindig arra buzdított mindannyiunkat, hogy próbáljuk meg mi is az Isten tenyerébe helyezni az életünket.

Ez az érzés töltött el így visszagondolva a vele való találkozásokra, a vele való együttlétekre a kolostorban, ezt sugallta mindannyiunknak, és ezt éreztük, amikor vele találkoztunk, beszélgettünk, hogy egy picit mi is az Isten tenyerébe kerültünk.

Akik közelebb jöttek a koporsóhoz, azok látták, hogy a koporsóban is egy picit, mint az Isten tenyerén összehúzódva, úgy nyugszik, és innen is azt mondja nekünk:

Helyezték ti is az életeteket
Isten tenyerébe!